

Aan: Standaardisatieraad Nationaal Archief, 28 november 2024

Prins Willem-Alexanderhof 20
2595 BE Den Haag
T +31-70-331 5400
www.nationaalarchief.nl

7 november 2024

Onze referentie

-

Bijlage(n)

2

memo

Accorderen module 'Meerwaarde Duurzaam toegankelijke gegevens' en 'Gegevenskwaliteit en DUTO'

Gevraagd besluit

De Standaardisatieraad wordt verzocht om

1. De module 'Meerwaarde van duurzaam toegankelijke gegevens'
2. De module 'Gegevenskwaliteit en DUTO'

van de handreiking DUTO-gegevens te accorderen.

Mee te denken over mogelijke implementatieactiviteiten in 2025.

Mee te denken over mogelijke normering van [het Overheidsinformatiemodel](#) nu alle onderdelen van de handreiking zijn opgeleverd.

Na accordering worden de modules gepubliceerd op de website. Vooraf wordt hierbij de tekst nog geredigeerd door een collega van communicatie. Dit kan betekenen dat op enkele kleine, niet inhoudelijke, punten de tekst nog iets wijzigt.

1. Algemene toelichting

Sinds 2023 wordt de handreiking Duurzame Toegankelijkheid van gegevens (kort DUTO-gegevens) ontwikkeld. Eind 2023 is in het kader van dit project het [Overheidsinformatiemodel](#) opgeleverd en deze is begin 2024 gevolgd door een module over [passende maatregelen](#). De handreiking heeft als doel om handvatten te geven aan informatie- en dataprofessionals om de duurzame toegankelijkheid van gegevens te borgen in de organisatie. Het gaat om een specifieke toepassing van het DUTO-raamwerk op gegevens. Dit betreft de laatste twee modules van de handreiking.

2. Inhoudelijke toelichting

De handreiking DUTO-gegevens richt zich op drie onderdelen:

- Passende maatregelen voor duurzame toegankelijkheid
- De waarde van duurzame toegankelijkheid van gegevens
- Gegevenskwaliteit en DUTO

Nu worden de laatste twee onderdelen van de handreiking opgeleverd. De module over passende maatregelen is immers al opgeleverd.

2.1 Waarde van duurzaam toegankelijke gegevens

In deze module wordt de vraag beantwoordt waarom duurzaam toegankelijke gegevens van belang zijn voor een overheidsorganisatie. Kort gezegd omschrijft het de meerwaarde van duurzaam toegankelijke gegevens. Deze vraag wordt voor overheidsinformatie beantwoordt in de module *De waarde van duurzame toegankelijkheid* van het DUTO-raamwerk. En aangezien gegevens onderdeel zijn

van overheidsinformatie, is deze module een specifieke doorsnede van die module uit het DUTO-raamwerk voor gegevens.

De volgende vragen worden uitgewerkt in deze module:

- Wat is de relatie tussen deze module en het DUTO-raamwerk?
- Waarom is DUTO van belang voor gegevens?
- Hoe verhouden gegevensmanagement en DUTO zich tot elkaar?
- Hoe heeft de duurzame toegankelijkheid van gegevens invloed op de duurzame toegankelijkheid van informatieobjecten en vice versa?
- Welke risico's en kansen zijn er ten aanzien van duurzame toegankelijkheid van gegevens.

Bij de beantwoording van bovenstaande vragen wordt gebruik gemaakt van het DUTO-raamwerk, specifiek module 1, vanuit het perspectief van DUTO en van NORA vanuit het perspectief van gegevensmanagement. Daarbij wordt het belang getoond van duurzaam toegankelijke gegevens voor Publieke Waarde, Legitimiteit en Organisatie. Ook wordt getoond hoe duurzame toegankelijkheid georganiseerd kan worden binnen gegevensmanagement. En worden de gevolgen van duurzame toegankelijke gegevens voor informatie getoond.

In de eerder voorgelegde module passende maatregelen voor duurzame toegankelijkheid wordt ook de vraag beantwoordt waarom duurzaam toegankelijke gegevens van belang zijn. Na deze constatering adviseerden de projectgroep en redactiegroep om dit onderdeel te verplaatsen naar de module *Meerwaarden van duurzaam toegankelijke gegevens*. Vervolgens wordt in de module *Passende maatregelen* een verwijzing gemaakt naar dit onderdeel.

2.2 Gegevenskwaliteit en DUTO

In deze module wordt gegevenskwaliteit en DUTO naast elkaar gelegd. Daarbij willen we laten zien waar overeenkomsten zijn en waar gegevenskwaliteit en DUTO elkaar kunnen versterken. Gegevenskwaliteit is namelijk een centraal thema voor gegevensmanagement, net zoals duurzame toegankelijkheid dat is voor informatie- of archiefbeheer. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het Raamwerk Gegevenskwaliteit op NORA en het DUTO-raamwerk. Daarbij worden de volgende vragen beantwoordt:

- Introductie gegevenskwaliteit: wat is het en waarom is het belangrijk?
- Hoe verhoudt gegevenskwaliteit zich tot DUTO?
- Hoe verhoudt het Raamwerk gegevenskwaliteit op NORA zich tot het DUTO-raamwerk? Hiertoe wordt uitgewerkt:
 - o Relatie Kwaliteitsdimensies NORA en DUTO-kenmerken van het DUTO-raamwerk
 - o Risico's met betrekking tot gegevenskwaliteit by design en DUTO. In relatie tot de kwaliteitsattributen van het raamwerk op NORA.

Op verschillende niveaus worden dus aspecten van duurzame toegankelijkheid en gegevenskwaliteit aan elkaar gerelateerd. Daarbij is van belang om te tonen dat

je vanuit de optiek van duurzame toegankelijkheid aan de slag moet met gegevenskwaliteit en vanuit de optiek van gegevenskwaliteit aan de slag moet met duurzame toegankelijkheid.

Wanneer dat niet gebeurt kunnen er namelijk wezenlijke risico's ontstaan voor de organisatie. Daarom zijn er ook verschillende implicaties meegegeven die meegenomen moeten worden voor de inrichting van duurzame toegankelijkheid binnen gegevensmanagement.

3. Proces van totstandkoming

Deze module is opgesteld door het Nationaal Archief, in nauwe samenwerking met het veld.

Conceptversies zijn verschillende malen besproken met en getoetst door een redactiegroep, met experts van de volgende organisaties:

Gemeenten

- Gemeente Rotterdam

Rijksoverheid

- CIO office EZK/LNV
- Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
- CBS

Universiteiten

- 4TU (samenwerkingsverband van vier technische universiteiten)

Waterschappen

- Informatiehuis Water

Nationaal Archief/NDE